

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК США, НІМЕЧЧИНИ ТА ЯПОНІЇ

Богородицька Ганна Євгенівна

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
та регіональних студій*

Університету митної справи та фінансів

Яцкова Кароліна Сергіївна

студентка

Університету митної справи та фінансів

Компанії, що швидко розвиваються, – це компанії, які досягли високих досягнень і успіху у своїй бізнес-діяльності, характеризуються інноваційними бізнес-моделями, динамічним зростанням і наявністю висококваліфікованих спеціалістів. Спільнота Global Growth Companies була створена в 2007 році в рамках Всесвітнього економічного форуму як ефективна платформа для виявлення нового покоління лідерів глобальних компаній. Міжнародна спільнота підтримує компанії, що швидко розвиваються, в освоєнні нових іноземних ринків і дослідженні культурної та нормативної бази, щоб дати їм поштовх для соціального та економічного розвитку. Слід підкреслити, що компанії, які мають намір стати членами Спільноти компаній, що швидко розвиваються, повинні відповідати наступним вимогам: річний темп зростання обороту не менше 15% за два роки, що передували діловій діяльності, компанія має потенціал інтернаціоналізації; компанія займає лідируючу позицію в галузі з оборотним капіталом від 100 до 5 мільярдів доларів США; підприємство повинно розвиватися стабільно та планомірно з високим потенціалом зростання; підприємства відіграють провідну роль у майбутньому розвитку галузі, яку вони представляють, і керують тенденцією; компанія має хорошу репутацію. Аналіз діяльності ТНК і теорії ПП дозволяє визначити наступні основні джерела ефективної діяльності ТНК (порівняно з суто державними фірмами): використовуйте переваги природного капіталу та знань над компаніями, які працюють в одній країні та задовольняють свої потреби в іноземних ресурсах лише через імпорتنі та експортні операції; врахування розміру внутрішнього ринку, темпів економічного зростання, цін на робочу силу та кваліфікації, цін і наявності інших економічних ресурсів, розвитку інфраструктури та політико правових чинників, найважливішим з яких є політична стабільність; можливість нагромадження капіталу в рамках всієї системи ТНК, включаючи кредити в країні, де розташована іноземна філія; використовуйте світові фінансові ресурси для власних

цілей. На практиці деякі характеристики, які ідентифікують транснаціональну компанію, такі: річний оборот понад 1 мільярд доларів США; філії/дочірні компанії, розташовані принаймні у двох країнах світу; частка іноземних активів 25–30% від його загальної вартості %. Вплив транснаціональних корпорацій на національну економіку настільки поширений, що йому майже непереборно. У результаті, за даними журналу Fortune, у 500 найбільших транснаціональних корпораціях світу працюють 65 мільйонів людей із 36 країн. Ці компанії мали 31,2 трильйона доларів доходу від продажу продукції та 1,7 трильйона доларів прибутку [1]. До найбільших транснаціональних корпорацій світу за національністю входять компанії таких світових економічних центрів: США (575 компаній), Японії (223) та країн Європейського Союзу. Китай (309), Канада (56) та Індія (57) покращили свій рейтинг у 2019 році порівняно з попередніми роками. Згідно з рейтингом Fortune Global 500 за 2020 рік до топ-50 за темпами економічного зростання увійшли такі компанії: «Walmart», «Royal Dutch Shell», «Apple», «China National Building Materials Group», «Sinopec Group». Основні фактори, що впливають на успіх цих компаній, включають: стабільна та ефективна економічна діяльність в умовах кризи; активно інтегрувати та розширювати свої виробничі потужності на території інших країн; розширювати сферу діяльності та використовувати новітні технології. Майже всі найбільші ТНК по національній приналежності відносяться до «тріади» – трьох економічних центрів: США, країн ЄС і Японії. У 2022 найбільших ТНК світу входять 7 американських ТНК, 3 японських, 2 німецьких, 2 англо-голландських, 2 швейцарських, по 1 із Великобританії, Нідерландів, Італії і Франції [2].

Запорукою успіху провідних транснаціональних корпорацій світу та джерелом їх ефективної діяльності є, перш за все, прийняття оптимальних стратегій економічного розвитку з акцентом на інноваційну інвестиційну діяльність. Також важливу роль відіграє здатність керівництва материнської компанії успішно адаптуватися до швидко мінливої ситуації на світовому ринку, наявність відповідних фінансових ресурсів, економічна потужність і вміння використовувати новітні технології у виробництві. Так даний фактор активно вплинув на компанію «Wal-Mart», яка займається роздрібною торгівлею. Компанія витратила 11 млрд. дол. США на розширення своїх площ на 48 млн. кв. фут. Дана компанія посідала в 1998 році 17 місце, в 2009 році – 3 місце, та в 2010 та 2011, 2021 роках посіла 1 місце в рейтингу GLOBAL 500. У мережі «Wal-Mart» нараховується більше ніж 120 тисяч найменувань товарів; Walmart, Inc. – американська компанія, що управляє найбільшою у світі мережею оптової та роздрібною торгівлі, що діє під торговою маркою Walmart. Штаб-квартира розташована в Бентонвіллі в штаті

Арканзас. Основними регіонами діяльності є США та Мексика, також значною є присутність у Канаді, Південній Америці, ПАР, Китаї та Японії (також до жовтня 2020 року Walmart володів мережею ASDA у Великій Британії). Успіхи компанії пов'язані з дією низки факторів. Насамперед, це дієва цінова політика: завдяки великому обсягу продажів компанія може встановлювати низькі роздрібні ціни на товари. Компанія проводить дієву регіональну політику розміщення магазинів, головні принципи якої: відстань – не більше ніж 60 км до супермаркету з максимально можливим набором товарів і магазин із товарами першої необхідності в кроковій доступності від споживача. Це забезпечує ефективну структуру управління, логістики та маркетингу. Компанія змінює структуру продажів відповідно до нових віянь. Наприклад мода на органічне сільське господарство призвела до появи відповідних відділів у магазинах, поширення Інтернету – до появи продажів через Інтернет і доступу wi-fi у магазинах тощо [3]. Передумовою сучасного поліпшення німецької промисловості та машинобудування став той факт, що раніше Німеччина була одним із світових лідерів із виробництва сталі. У районі Рура були зосереджені основні виробничі потужності сталеливарної промисловості. Але з 1973 р. було зроблено закриття багатьох металургійних підприємств. Що стосується становища цієї галузі у східних землях, то тутешня важка індустрія була зупинена після об'єднання 2-х держав. З кінця XX – поч XXI ст. Німеччина почала висуватися на першу позицію у світі з виробництва електротехнічного обладнання. Центром виробництва був Берлін, де розташовувалися такі відомі організації, як Siemens, AEG. Після 2-ї світової війни та розподілу Німеччини особливо сильне та інноваційне виробництво розгорнулося у Мюнхені, Штутгарті, Нюрнберзі та інших центрах Південної Німеччини. У НДР електротехнічна та електронна промисловість (яка спеціалізувалась на доставці верстатів з ЧПУ до комуністичних держав) була зосереджена в Берліні та Дрездені. Після об'єднання ця сфера у східних землях поліпшення не набула, через потужний знос і старіння виробничих потужностей. В даний час опорними галузями економіки Німеччини є машинобудування (транспортне, електротехнічне та електронне), хімічна сфера, харчова промисловість. Машинобудування спрямоване на зовнішні ринки, тому багатопрофільно і багатокладно. Машинобудування займає провідний стан у структурі індустріального виробництва. На нього припадає близько п'ятдесяти відсотків зайнятих у галузі індустріального виробництва. У структурі випуску центр тяжкості став переміститися від виробництва звичайної продукції область науково-технічних виробництв. Чільне місце займають автомобільна промисловість, загальне машинобудування та електротехнічна. У загальному машинобудуванні працюють понад 4.5 тис. фірм, переважно спеціалізованих на дрібносерійному виробництві з урахуванням вимог

замовників. Величезна частина їх має менше трьохсот зайнятих. Їхній стан багато в чому залежить від інтересу на зовнішньому ринку. Німеччина міститься провідну у світі у виробництві верстатів (других), автомобілів (третіх). ФРН є провідною країною по ярусу покращення транспортного машинобудування в іноземній Європі. Перед доводиться 44.8% всіх продукції гілки у регіоні. Особливо міцні чільні позиції ФРН в автомобілебудуванні. Щороку в країні виробляється близько 5 млн. штук лише легкових автомобілів. Основні автомобілебудівні концерни займають основні позиції світовому ринку. Автомобілебудівні заводи зосереджені в землях Баден-Вюр-темберг (Audi, Daimler Chrysler), Нижній Саксонії (Volkswagen (VW)), Гессені (Opel), Північний Рейн-Вестфалії (Ford, Opel), Баварії (Bayerische Motoren Werke & Ford) [4]. Спецтехнології та його становлення, впроваджені японськими ТНК, створили обставини для максимізації ділянки на світовому ринку, а успішна інвестиційно-інноваційна політика держави дозволила японським корпораціям знизити ціни на товари та, при тому, що якість було збережено високому рівні. Такі японські гіганти, як Toyota Motor Corporation і Honda Motor Co., Ltd, є фаворитами в галузі автомобілів, передових спецтехнологій за ціною, сучасністю, унікальністю та якістю. Ці організації прогресують з кожним роком, йдуть у ногу з часом, створюючи нові моделі автомобілів, вкладаючи величезні кошти в розробки та створюючи електричні та гібридні автомобілі, які на сьогоднішній день набувають світової знаменитості та мають попит у замовників. Згідно зі світовим інвестиційним звітом за дві тисячі дев'ятнадцять р. вони увійшли до топ-20 спонсорів у НДДКР у загальному розвитку та перехідних економік із витратами понад сімнадцять млрд дол. Toyota є світовим лідером на ринку продажів гібридних електромобілів та однією з найбільших компаній, що заохочує прийняття гібридних автомобілів на масовому ринку по всьому світу. Корпорація також є лідером на ринку автомобілів із водневими паливними елементами. Сукупний світовий продаж гібридних моделей легкових автомобілів Toyota і Lexus досяг 10-мільйонного рубежу в січні 2017 р. Корпорація Toyota Motor виготовляє транспортні засоби під п'ятьма марками: Toyota, Hino, Lexus, Ranz та Daihatsu. Вона ще має 16,66% акцій організації Subaru; 5.9% акцій Isuzu; 5.5% акцій Mazda, а також спільні підприємства в Китаї (GAC Toyota і Sichuan FAW Toyota Motor), одне підприємство в Індії (Toyota Kirloskar), одне – в Чехії (TPCA), має кілька «неавтомобільних» компаній. ТМС (Toyota Motor Corporation) Toyota, одного з найбільших конгломератів Японії.

Список використаних джерел:

1. Стратегії розвитку транснаціональних корпорацій в контексті підвищення міжнародної конкурентоспроможності країн. URL: <https://jbsec.donnu.edu.ua/article/download/4435/4468>.

2. Biggest transnational companies: за дан. Focus: The economist-2012. URL: <http://www.economist.com/blogs/graphicdetail/2012/07/focus-1>.

3. Офіційний сайт компанії Wal-Mart Stores, Inc. URL: <http://help.walmart.com/app/answers/detail/aid/6>.

4. Роль і механізми функціонування ТНК в умовах глобалізації. ТНК Німеччини. URL: <http://4ua.co.ua/international/yb2ad68a4d43a88521206c370.html>.